

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

2. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. Посібник. Київ. АПН, 2002. 56 с.
3. Кудак А. І.; Кудак Т. О. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання засобами інтерактивних технологій. Таврійський вісник освіти, 2015, 3: 204. 211с.
4. Мироненко Н. В. Використання інтерактивних методів навчання у формуванні творчо-інтелектуальних здібностей школярів на уроках трудового навчання. 2011.
5. Нагайчук О. В.; Свістільнік В. О. Застосування ігрових технологій на уроках трудового навчання в основній школі. Республіканський збірник. Київ. 2005, С. 40-53.
6. Коберник О.М. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід. Умань: СПД Жовтий, 2008. 216 с.
7. Коберник О.М. Трудове навчання в школі: проектно-технологічна діяльність. Харків. Видавнича група «Основа», 2010. 255с.

Кондель В. М.,

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка

Нечеп М. М.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету технологій та дизайну
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка

АНАЛІЗ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДО ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Останнім часом змішане навчання відіграє надзвичайно важливу роль у підготовці висококваліфікованих фахівців, зокрема, майбутніх викладачів закладів професійної освіти, оскільки органічно поєднує в собі як традиційні, так й інноваційні форми і методи з метою оптимізації результатів навчання, надання здобувачам вищої освіти необхідних знань, умінь та навичок в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної роботи. Саме тому більшість вищих навчальних закладів, зокрема, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, запроваджує елементи змішаного навчання, наприклад, для проведення аудиторних занять під час карантину та воєнного стану, надання консультацій, виконання самостійної роботи, організації

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

поточного та підсумкового контролю знань студентів, використання інформаційних матеріалів при підготовці до заліків та екзаменів, виконання наукових досліджень. У даній роботі розглянемо аналіз готовності майбутніх фахівців зі спеціальності «Професійна освіта» до змішаного навчання.

На кафедрі професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності факультету технологій та дизайну навчаються здобувачі вищої освіти, які в недалекому майбутньому стануть фахівцями у галузях легкої промисловості, дизайну, транспорту та логістики, сфери обслуговування. Для здійснення кваліфікованої педагогічної діяльності у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та у виробничих умовах з підготовки конкурентоспроможних працівників студенти мають оволодіти системою професійних якостей та ціннісних орієнтацій і якісно застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички за відповідною спеціалізацією. Зрозуміло, що підготовка таких фахівців професійної освіти неможлива без використання інноваційних технологій, зокрема, елементів змішаного навчання.

Дослідження вітчизняних та закордонних педагогів показали, що змішане завчання дозволяє

- суттєво розширити освітні можливості студентів за рахунок доступності та гнучкості;
- враховувати індивідуальні освітні потреби здобувачів, забезпечуючи для них необхідний темп і ритм подання навчального матеріалу;
- значно підвищити мотивацію молоді до навчально-пізнавальної діяльності, формування відповідальності, самостійності та соціальної активності;
- забезпечити педагогічну свободу й автономію викладачів щодо вибору матеріалу та освітніх програм;
- змінити роль педагога, тобто здійснити перехід від трансляції знань до інтерактивної взаємодії зі студентом;
- надати здобувачеві можливість контролювати власну освітню діяльність;
- сформувати цифрову компетентність;
- створити умови, при яких студент самостійно визначає навчальні цілі та способи їх досягнення, враховуючи власні освітні потреби, інтереси та здібності, а викладач у цій ситуації є помічником;
- підвищити ефективність освітнього процесу та результатів навчання у цілому [1, с. 17].

В деяких університетах проведено цікаві дослідження щодо готовності майбутніх викладачів до змішаного навчання. Так у Вінницькому державному

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського взяли участь дві дослідні групи студентів: експериментальна (ЕГ) і контрольна (КГ), причому обидві групи характеризувалися майже однаковим рівнем готовності майбутніх викладачів до змішаного навчання. Результати успішності групи здобувачів ЕГ зі змішаною формою навчання порівнювалися з успішністю респондентів групи КГ, в якій навчальні дисципліни опановувалися за традиційною методикою. Дослідження виявили позитивну динаміку розвитку готовності майбутніх викладачів до змішаного навчання на всіх етапах професійної підготовки, зокрема, спостерігався ріст якісного оцінювання реалізації цілей, достатньо високий рівень відповідальності, виконавчої співтворчості, співпраці тощо. 96% респондентів змінили свою думку щодо формування готовності майбутніх фахівців до змішаного навчання, 81% викладачів стали систематично використовувати прийоми розвитку готовності до змішаного навчання.

Важливо також зазначити, що даний експеримент засвідчив більш високий рівень сформованості готовності майбутніх викладачів до змішаного навчання здобувачів групи ЕГ, ніж студентів групи КГ. І це не випадково, оскільки були створені педагогічні умови, які показали переваги змішаного навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців. Автори експерименту виявили у студентів більш виражену здатність аналізувати, необхідність самореалізації у різноманітній проектній діяльності, якісний професійний вибір, бажання самореалізації в професійній роботі тощо [1, с. 27-30].

У Національному авіаційному університеті проведено дослідження з упровадження структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх викладачів технічних закладів вищої освіти до педагогічної діяльності з використанням сучасних технологій змішаного навчання. В експерименті також взяли участь дві групи студентів: ЕГ – 25 магістрантів, які навчалися за освітньо-професійною програмою «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті» і КГ – 17 магістрантів – за програмою «Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої технічної освіти». Дослідники отримали результати діагностики рівнів готовності до педагогічної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої технічної освіти до і після експерименту за трьома критеріями: мотиваційним, знаннєвим та діяльнісним. Студенти групи ЕГ до експерименту за мотиваційним і знаннєвим критеріями мали такі рівні: 33,45% – низький, 58,12% – достатній і 8,43% – досконалий, а після – відповідно – 8,30%, 69,16% і 22,54%. За діяльнісним критерієм ці ж студенти мали наступні рівні – низький (34,45% і 9,15%), достатній (59,33% і 72,69%) і досконалий (6,22% і 18,16%). Наведені результати показали значну динаміку зрушень для групи ЕГ, в той час

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

як для магістрантів групи КГ показники діагностики до і після експерименту змінилися несуттєво [2, с. 66-79].

Таким чином, вищезгадані дослідження показали, що рівень готовності майбутніх викладачів закладів професійної освіти до змішаного навчання суттєво залежить від педагогічних умов навчання, а саме: умотивованість здобувачів вищої освіти на оволодіння професією; використання методологічних підходів і принципів, які суттєво впливають на підготовку викладачів в умовах змішаного навчання; застосування інноваційних технологій в процесі підготовки педагогів для професійної діяльності; інтегрування новітніх комп'ютерних технологій в освітній процес [2, с. 74-75].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуревич Р. С., Гордійчук Г. Б., Коношевський Л. Л., Коношевський О. Л., Кусій М. І., Драчук М. І. Змішане навчання як сучасна форма побудови навчального процесу. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2023. Випуск 69. С. 14–35.

2. Маркова І. В. Підготовка майбутніх викладачів вищого технічного закладу освіти до використання технологій змішаного навчання: кваліфікаційна робота. Національний авіаційний університет, 2020. 96 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/45000>.

Корець М. С.,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри інженерії та технологій виробництва
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Іщенко О. В.,

аспірант Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

ПЕРСПЕКТИВИ ВИВЧЕННЯ СИСТЕМ АВТОМАТИЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Аналіз наукових джерел із методики навчання комп'ютерному проектуванню старшокласників на уроках технологій свідчить про активізацію інтересу дослідників до даної проблематики. Навчальною програмою з технологій для учнів 10-11 класів передбачено вивчення можливостей системи автоматичного проектування (САПР) (Tinkercad, SketchUp, Fusion 360, FreeCAD, Onshape, AutoCAD LT, SolidWorks Student Edition, Rhino, BricsCAD